

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ,
ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
**ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΗΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ
ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ**
ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

Ταχ. Δ/νση : Κεφαλληνίας 104
Ταχ. Κώδικας : 112 51 - Αθήνα
Πληροφορίες : Απ. Οικονομοπούλου
Τηλέφωνο : 210 3251688-90
E- mail : dabmm@culture.gr

ΚΟΙΝ.:

1. Γραφείο Υπουργού Πολιτισμού
2. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Πολιτισμού
3. Γενική Διεύθυνση Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων
4. Γενική Διεύθυνση Αρχαιοτήτων και Πολιτιστικής Κληρονομιάς
5. Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων
6. Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου
7. Πολυτεχνείο Κρήτης, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών – Εργαστήριο Μεταβαλλόμενων Ευφύων Περιβαλλόντων
Υπόψη Καθ. Κ. Α. Ουγγρίνη
8. Πολυτεχνείο Κρήτης-ΕΛΚΕ
Πολυτεχνειούπολη - Κτίριο Ε4
Κουνουπιδιανά Χανίων Κρήτης
Τ.Κ. 73100

ΘΕΜΑ: Έγκριση ανάθεσης εκτέλεσης του Ερευνητικού Προγράμματος με τίτλο:
«Ερευνητικές εργασίες και διερεύνηση βέλτιστων λύσεων αποκατάστασης – ενίσχυσης δώδεκα (12) ετοιμόρροπων μνημείων στις περιοχές Αρκαλοχωρίου, Αχαρνών – Αστερουσίων και Ηρακλείου στη Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου Κρήτης μετά το σεισμό του 2021».

Α Π Ο Φ Α Σ Η

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:
  - του Ν. 4858/2021 «Κύρωση Κώδικα νομοθεσίας για την προστασία των αρχαιοτήτων και εν γένει της πολιτιστικής κληρονομιάς» (ΦΕΚ 220/Α/2021).
  - του Ν. 4622/2019 «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης» (ΦΕΚ 133/Α/2019),
  - του Π.Δ. 4/2018 «Οργανισμός Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού» (ΦΕΚ 7/Α/2018), όπως τροποποιήθηκε με το ΠΔ 32/2022 (ΦΕΚ 91/Α/9-5-2022) και ισχύει.
  - του Π.Δ.77/2023 «Σύσταση Υπουργείων και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών ... εποπτευομένων φορέων» (ΦΕΚ 130/Α/2023),
  - του Π.Δ. 79/2023 «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ 131/Α/2023),
  - του Π.Δ. 84/2019 «Σύσταση και κατάργηση Γενικών Γραμματειών και Ειδικών Γραμματειών/ Ενιαιών Διοικητικών Τομέων Υπουργείων» (ΦΕΚ 123/Α'/2019).
  - του Ν. 1958/91 «Περί τρόπου εκτέλεσης αρχαιολογικών έργων» (ΦΕΚ 122/Α/1991), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα.
  - του Π.Δ. 24/2019 (ΦΕΚ 39/Α'/2019) «Μελέτη και εκτέλεση αρχαιολογικών έργων».
  - του Π.Δ. 263/1987 «Όργανα που αποφασίζουν ή γνωμοδοτούν και ειδικές ρυθμίσεις σε θέματα έργων που εκτελούνται από το Υπουργείο Πολιτισμού» (ΦΕΚ 127/Α/1987).
  - του Ν. 3861/2010(ΦΕΚ112Α'/2010) «Ενίσχυση της διαφάνειας με την υποχρεωτική ανάρτηση νόμων και πράξεων των κυβερνητικών, διοικητικών και αυτοδιοικητικών οργάνων στο Διαδίκτυο «Πρόγραμμα Διαύγεια» και άλλες διατάξεις» και τα σχετικά έγγραφα εφαρμογής.
  - του Ν. 4013/2011 (ΦΕΚ204Α'/2011) «Σύσταση Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων», όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
  - του Ν. 4412/2016 «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις

- Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» (ΦΕΚ Α 147/2016).
- του Ν. 4782/2021 «Εκσυγχρονισμός, απλοποίηση και αναμόρφωση του ρυθμιστικού πλαισίου των δημοσίων συμβάσεων, ... και την υγεία» (ΦΕΚ 36/Α/2021).
  - της Υ.Α. ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΕΚΕ/356112/929/2-7-2019 Υπ. Απόφασης «Κανονιστικό πλαίσιο για την εκπόνηση μελετών και την εκτέλεση εργασιών σε ακίνητα μνημεία» (ΦΕΚ 2837/5-7-2019).
  - του Ν. 1514/85 «Ανάπτυξη της επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας».
  - του Π.Δ. 432/81 «Περί συστάσεως Ειδικών Λογαριασμών αξιοποιήσεων κονδυλίων για εκτέλεση έργων στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα της χώρας» όπως τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε με τις αριθμ.Β1/819/20-12-88 «Σύσταση Ειδικών Λογαριασμών για τη χρηματοδότηση ερευνητικών έργων και σχετικών υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων που εκτελούνται στα ΑΕΙ ή ΤΕΙ της Χώρας» και ΚΑ/679/22-8-1996 «Τροποποίηση και αντικατάσταση της Υπουργικής Απόφασης Β1/819/88» Υπουργικές Αποφάσεις.
  - των παρ. 2 και 3 του άρθρου 14 του Ν. 4412/2016, σύμφωνα με τις οποίες για την υλοποίηση ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων που διαχειρίζονται οι ειδικοί λογαριασμοί κονδυλίων Έρευνας των ΑΕΙ δεν απαιτείται η προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του Τεχνικού Συμβουλίου.
  - του Ν. 4485/2017 «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 114/Α/2017).
  - του Ν. 4957/2022 «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις» (ΦΕΚ 141/Α/21-7-2022).
2. Την «Αναφορά Προκαταρκτικού Ελέγχου Μνημείων» της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου, η οποία συντάχθηκε αμέσως μετά από το σεισμό της 27ης-9-2021 και αφορά σε μνημεία της ευρύτερης περιοχής του οικισμού Αρκαλοχωρίου της Π.Ε. Ηρακλείου Κρήτης που επλήγη από το σεισμό.
  3. Την υπ' αρ. 375/22.09.2020, απόφαση του Πρύτανη του Πολυτεχνείου Κρήτης, σύμφωνα με την οποία διορίζεται ο κ. Ουγγρίνης Κωνσταντίνος-Αλκέτας του Γεωργίου, στη βαθμίδα του Καθηγητή πρώτης βαθμίδας, στη Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Πολυτεχνείου Κρήτης, στο γνωστικό αντικείμενο «Αρχιτεκτονικός Σχεδιασμός και Οικοδομικές Τεχνολογίες Αιχμής», επειδή έχει τα νόμιμα προσόντα. (ΦΕΚ 1720/Γ/26-10-2020).
  4. Την υπ' αριθ. 1/16.1.2023 Απόφαση του Πρύτανη του Πολυτεχνείου Κρήτης «Καθορισμός του τομέα ευθύνης και των επιμέρους αρμοδιοτήτων των Αντιπρυτάνεων και της σειράς αναπλήρωσης του Πρύτανη από τους Αντιπρυτάνεις» (ΦΕΚ 326/ Β /25.1.2023).
  5. Την υπ' αριθ. /2404/7-2-2023 Πράξη Συγκρότησης της Επιτροπής Ερευνών του Ειδικού λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πολυτεχνείου Κρήτης.
  6. Την από 17-1-2025 πρόταση της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών – Εργαστήριο Μεταβαλλόμενων Ευφυών Περιβαλλόντων προς την ΔΑΒΜΜ, για την πραγματοποίηση εφαρμοσμένης έρευνας σε σεισμόπληκτα εκκλησιαστικά μνημεία της περιοχής Αρκαλοχωρίου Ηρακλείου Κρήτης , στην οποία περιγράφεται το αντικείμενο του Ερευνητικού Προγράμματος με τίτλο: «Ερευνητικές εργασίες και διερεύνηση βέλτιστων λύσεων αποκατάστασης – ενίσχυσης δώδεκα (12) ετοιμόρροπων μνημείων στις περιοχές Αρκαλοχωρίου, Αχαρνών – Αστερουσίων και Ηρακλείου στη Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου Κρήτης μετά το σεισμό του 2021» καθώς και τα στάδια, η διάρκεια και η μεθοδολογία εκτέλεσής του, συνολικής δαπάνης τριακοσίων τριάντα εννέα χιλιάδων εκατόν ενενήντα ευρώ (339.190,00 €), πλέον Φ.Π.Α. 24%, ήτοι 420.595,60 € συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.
  7. Το γεγονός ότι τα δώδεκα (12) εκκλησιαστικά μνημεία επιλέχθηκαν για εφαρμοσμένη έρευνα, μεταξύ των σεισμόπληκτων μνημείων που καταγράφηκαν στην ως άνω Αναφορά της ΕΦΑ Ηρακλείου, με βάση κυρίως τρία κριτήρια: α) την ιστορικότητα, β) το βαθμό και την έκταση των βλαβών τους και γ) την αμέσως πριν από το σεισμό, λειτουργία τους.
  8. Την υπ' αριθ. πρωτ. ΥΠΠΟ/571005/20-12-2024 Απόφαση Υπουργού, με την οποία εγκρίθηκε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα έτους 2025, των Υπηρεσιών της Γενικής Διεύθυνσης Αρχαιοτήτων και

Πολιτιστικής Κληρονομιάς και της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται ως δράση και η εκπόνηση του Ερευνητικού Προγράμματος του θέματος.

9. Το ερευνητικό ενδιαφέρον του εν θέματι Ερευνητικού Προγράμματος για την αποτίμηση της δεδομένης κατάστασης, της σεισμικής συμπεριφοράς και την θεραπεία της γεωμετρίας και της αισθητικής συνέχειας των παρακάτω 12 μνημείων που χρήζουν άμεσες ενέργειες μετά τις σημαντικές βλάβες που προκλήθηκαν από τον σεισμό του Σεπτεμβρίου το 2021.
10. Την από 30-1-2025 Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων.

Αποφασίζουμε

1. Εγκρίνουμε την ανάθεση της εκτέλεσης του Ερευνητικού Προγράμματος με θέμα «Ερευνητικές εργασίες και διερεύνηση βέλτιστων λύσεων αποκατάστασης – ενίσχυσης δώδεκα (12) ετοιμόρροπων μνημείων στις περιοχές Αρκαλοχωρίου, Αχαρνών – Αστερουσίων και Ηρακλείου στη Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου Κρήτης μετά το σεισμό του 2021», συνολικού προϋπολογισμού τετρακόσιων είκοσι χιλιάδων πεντακόσια ενενήντα πέντε ευρώ και εξήντα λεπτών συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α., της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών – Εργαστήριο Μεταβαλλόμενων Ευφύων Περιβαλλόντων, με Επιστημονικό Υπεύθυνο τον κ. Κωνσταντίνο Αλκέτα Ουγγρίνη, Καθηγητή Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Αντιπρύτανη Έρευνας και Καινοτομίας ΠολΚ.
2. Η εκτέλεση του παραπάνω Ερευνητικού Προγράμματος θα γίνει σύμφωνα με την από 30-1-2025 συνημμένη Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων, που συντάχθηκε με φροντίδα της ΔΑΒΜΜ και της Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής Κρήτης, η οποία προσυπογράφεται από τα παραπάνω δύο μέρη καθώς και από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της παρούσας Απόφασης.
3. Το αντικείμενο του παραπάνω Ερευνητικού Προγράμματος περιγράφεται στην πρόταση του Πολυτεχνείου Κρήτης, βάσει της οποίας συντάχθηκε και συνυπογράφηκε η από 30-1-2025 Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και περιλαμβάνει επιγραμματικά τις ακόλουθες δράσεις που θα εφαρμοστούν σε 12 μνημεία [Α) Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου στο Αρκαλοχώρι, Β) Ι.Ν. Ζωοδόχου Πηγής στο Αρχοντικό, Γ) Ι.Ν. Αγίου Νικολάου, στο Μιλιαρίσι, Δ) Ι.Ν. Θεοτόκου, στη Μικρή Επισκοπή, ΣΤ) Ι.Ν. Παναγίας, στον Ευαγγελισμό, Ε) Ι.Ν. Αγίων Απόστολων, στους Θολούς Αλαγνιού, Ζ) Φρούριο Βενετοκρατίας, στους Θολούς Αλαγνιού, Η) Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου, στο Αξέντι, Θ) Ι.Ν. Αγίου Νικολάου, Δούλι, Ι) Ι.Ν. Αγίου Αντωνίου, στο Μελέσες, ΙΑ) Ι.Ν. Αγίου Ιωάννη Ριγολόγου, στις Άνω Αρχάνες, ΙΒ) Ιερά Μονή Παναγίας Σπηλαιώτισσας, στον Άγιο Βασίλειο Δ. Αρχανών Αστερουσίων]:
  - Έρευνες για την ιστορική τεκμηρίωση, καθορισμός των φάσεων και των επεμβάσεων που έχουν προηγηθεί.
  - Τοπογραφική και σύνθετη γεωδαιτική - εικονοληπτική αποτύπωση.
  - Αρχιτεκτονική αποτύπωση και καταγραφή της παθολογίας.
  - Διερεύνηση σύστασης υλικών δόμησης και κονιαμάτων.
  - Γεωλογική αναγνώριση, γεωφυσική διασκόπηση και διερεύνηση της επίδρασης των τοπικών εδαφικών συνθηκών στη συμπεριφορά των σεισμόπληκτων μνημείων.
  - Έρευνα για την δομοστατική επάρκεια των δομικών στοιχείων των μνημείων: ανάπτυξη προσομοιώματος για τον υπολογισμό της απόκρισης των σεισμόπληκτων μνημείων με σεισμικές δράσεις σύμφωνα με τον αντισεισμικό κανονισμό για την ευρύτερη περιοχή του Αρκαλοχωρίου και με δεδομένα που είναι διαθέσιμα για τη σεισμική ακολουθία του Σεπτεμβρίου 2021 και των μετασεισμών που ακολούθησαν.
  - Πραγματοποίηση εργαστηριακών αναλύσεων μηχανικών χαρακτηριστικών των λίθων δόμησης των Ναών.
  - Ερμηνεία της παθολογίας λόγω σεισμού και της σεισμικής συμπεριφοράς.
  - Διατύπωση αρχιτεκτονικής πρότασης αποκατάστασης καθώς και πρότασης ενίσχυσης του φέροντα οργανισμού των μνημείων με αναλυτική σχεδιαστική απεικόνιση και περιγραφή τεχνικών προδιαγραφών για την εκτέλεση εργασιών αποκατάστασης.
  - Σύνταξη φακέλου με τα απαραίτητα οικονομοτεχνικά στοιχεία για την εφαρμογή των αρχιτεκτονικών προτάσεων και προτάσεων ενίσχυσης.
  - Διατύπωση προδιαγραφών εισαγωγής ηλεκτρομηχανικών εγκαταστάσεων.

4. Για το παραπάνω Ερευνητικό Πρόγραμμα, η χρηματοδότηση ανέρχεται σε ποσό ύψους τετρακόσιες είκοσι χιλιάδες πεντακόσια ενενήντα πέντε ευρώ και εξήντα λεπτά (420.595,60 €), συμπεριλαμβανομένου του Φ.Π.Α. και θα βαρύνει τις πιστώσεις του Τακτικού Προϋπολογισμού του Υπουργείου Πολιτισμού (ΑΛΕ επιχορηγήσεων: 2310802897 «Επιχορήγηση σε λοιπούς φορείς με νομική προσωπικότητα (νομικά πρόσωπα, ειδικά ταμεία, λογαριασμούς, οργανισμούς κ.ά. για λειτουργικές δαπάνες γενικά»)), το οποίο θα κατατεθεί στον Ειδικό Λογαριασμό Έρευνας του Πανεπιστημίου Πατρών, επ' ονόματι του επιστημονικού Υπεύθυνου και θα αποδοθεί σε δόσεις (5) δόσεις, όπως αναλυτικά περιγράφεται στην παρ. 4.3 της Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων.
5. Ο χρόνος ολοκλήρωσης και παράδοσης των συμπερασμάτων και τελικών αποτελεσμάτων του Ερευνητικού Προγράμματος ορίζεται σε δεκαπέντε (15) μήνες, από την ημερομηνία υπογραφής της Σύμβασης. Στον παραπάνω συνολικό χρόνο, δεν προσμετρούνται τα χρονικά διαστήματα έγκρισης επιμέρους παραδοτέων στοιχείων του Ερευνητικού Προγράμματος, από το ΥΠΠΟ, όπως αναλυτικά περιγράφεται στην Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων.
6. Επιστημονικός Υπεύθυνος του Ερευνητικού Προγράμματος ορίζεται ο κ. Κωνσταντίνος Αλκέτας Ουγγρίνης, Καθηγητή Σχολής Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πολυτεχνείου Κρήτης.
7. Προϊσταμένη Αρχή για την διαχείριση και παρακολούθηση της εκπόνησης του Ερευνητικού Προγράμματος θα είναι η Διεύθυνση Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων της Γενικής Διεύθυνσης Αναστήλωσης, Μουσείων και Τεχνικών Έργων του Υπουργείου Πολιτισμού.
8. Η σύμβαση ανάθεσης εκτέλεσης του εν θέματι Ερευνητικού Προγράμματος υπογράφεται από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Ερευνών του Ειδικού Λογαριασμού Κονδυλίων Έρευνας του Πολυτεχνείου Κρήτης.
9. Εξουσιοδοτούμε τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων για τη υπογραφή της Σύμβασης, σύμφωνα με την από 17-1-2025 πρόταση του Πολυτεχνείου Κρήτης – Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών και την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων που συνοδεύει την παρούσα Απόφαση.

ΕΣΩΤ. ΔΙΑΝΟΜΗ :

1. Γρ. Προϊσταμένου, ΔΑΒΜΜ
2. Τμήμα ΥΠ.Λ., ΔΑΒΜΜ
3. Α. Οικονομοπούλου, ΔΑΒΜΜ

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

ΛΙΝΑ ΜΕΝΔΩΝΗ